

МІНІСТЕРСТВО
АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
(Мінагрополітики)

вул. Хрещатик, 24, м. Київ, 01001, тел. (044)363-08-27, (044)363-08-47,
сайт: <https://minagro.gov.ua>, e-mail: minister@minagro.gov.ua
код згідно з ЄДРПОУ 37471967

від _____ 20__ р. № _____

На № _____ від _____ 20__ р.

**Державна регуляторна служба
України**

Про проект наказу

Міністерство аграрної політики та продовольства України надсилає доопрацьований проект наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про внесення змін до Розрахунку частки сільськогосподарського товаровиробництва» (далі – проект наказу) з урахуванням Рішення Державної регуляторної служби України від 15.11.2022 № 436 про відмову в погодженні проекту регуляторного акту.

Просимо погодити проект наказу в найкоротший строк.

- Додатки:
1. Проект наказу на 5 арк. в 1 прим.
  2. Пояснювальна записка на 3 арк. в 1 прим.
  3. Аналіз регуляторного впливу на 11 арк. в 1 прим.
  4. Копія оприлюдненого повідомлення про оприлюднення проекту наказу на 1 арк. в 1 прим.

Міністр

Микола СОЛЬСЬКИЙ

Сергій Карасевич 363 08 59

UB
Міністерство аграрної політики та продовольства України
№21-1620-05.1/23810 від 22.11.2022
КЕП: Сольський М. Т. 22.11.2022 12:27
58E2D9E7F900307B04000008E823400DEB9A100

**Повідомлення про оприлюднення проекту наказу
Міністерства аграрної політики та продовольства України
«Про внесення змін до Розрахунку частки сільськогосподарського
товаровиробництва»**

З метою отримання зауважень та пропозицій до проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про внесення змін до Розрахунку частки сільськогосподарського товаровиробництва» (далі – проект наказу) Мінагрополітики робить оголошення про його публікацію.

Метою проекту наказу є удосконалення Розрахунку частки сільськогосподарського товаровиробництва та приведення його у відповідність до норм бухгалтерського обліку.

Проект наказу оприлюднено на веб-сайті Міністерства аграрної політики та продовольства України (<http://minagro.gov.ua>) у розділі «Напрями», підрозділ «Регуляторна політика» для отримання пропозицій та зауважень.

Зауваження та пропозиції стосовно проекту наказу та аналізу регуляторного впливу у письмовій та електронній формі просимо надавати протягом місяця з дня опублікування цього оголошення за адресами:

Державна регуляторна служба України (вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011); e-mail: inform@dkrp.gov.ua;

Міністерство аграрної політики та продовольства України (вул. Хрещатик, 24, м. Київ, 01001, тел. 044-363-08-59); e-mail: s.karasevich@minagro.gov.ua

**Директор
Фінансово-економічного
департаменту**

Багарат АХІДЖАНОВ

**Аналіз регуляторного впливу
до проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства
України «Про внесення зміни до Розрахунку частки
сільськогосподарського товаровиробництва»
(далі – проєкт наказу)**

I. Визначення проблеми

Відповідно до розділу XIV Податкового кодексу України сільськогосподарські товаровиробники, у яких частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75%, мають право обрати спрощену систему оподаткування як платники єдиного податку 4 групи.

Разом з тим, згідно наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України від 26.12.2011 року №772 «Про затвердження Розрахунку частки сільськогосподарського товаровиробництва», розрахунок частки сільськогосподарського товаровиробництва здійснюється шляхом порівняння (ділення) доходів від реалізації сільськогосподарської продукції із усією сумою доходів сільськогосподарського товаровиробника.

Відповідно до норм Міжнародного стандарту бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів» та згідно з п. 8 Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів», визначення курсових різниць за монетарними статтями в іноземній валюті проводиться на дату балансу, а також на дату здійснення господарської операції в її межах або за всією статтею (відповідно до облікової політики). Для визначення курсових різниць на дату балансу застосовується валютний курс на кінець дня дати балансу.

Курсові різниці від перерахунку грошових коштів в іноземній валюті та інших монетарних статей про операційну діяльність відображаються у складі інших операційних доходів (витрат).

В Україні налічується 32 285 платників єдиного податку четвертої групи, які обробляють сумарно 19 656,8 тис. га та за останній рік сума нарахувань з єдиного податку четвертої групи склала 5 268,4 млн. грн.

21 липня 2022 року офіційний курс Національного банку України гривні до долару було змінено з 29,2549 на 36,5686, або збільшено на 25%.

Враховуючи зміни курсу НБУ, у сільськогосподарського виробника, який до 21 липня 2022 року здійснив реалізацію власновирощеної сільськогосподарської продукції за валюту і отримує виручку за її реалізацію після цієї дати, частки не сільськогосподарського доходу вже становитиме 25%. Якщо у такого виробника ще крім цього була валюта на рахунках, яку він

отримав в якості виручки за реалізовану сільськогосподарську продукцію, то її переоцінка ще додає 25% несільськогосподарського доходу, що призведе до втрати права на застосування спрощеної системи оподаткування таким виробником, хоча він здійснює виключно діяльність із виробництва та реалізації власновирощеної продукції і вся проблема викликана лише тим, що такий виробник здійснює продаж за валюту, яка так потрібна державі у військовий час.

Описані вище доходи викликані лише особливостями бухгалтерського обліку, вони напряму пов'язані із господарською діяльністю із вирощування та реалізацією сільськогосподарської продукції і не свідчать про здійснення операцій, які не є сільськогосподарською діяльністю. Проте, доходи від курсових різниць збільшують загальну суму доходів платника податків, що використовується при визначенні частки, і призведуть до втрати права на застосування спрощеної системи оподаткування.

У зв'язку із викладеним, розрахунок частки сільськогосподарського товаровиробництва потребує коригування (приклад розрахунку додається), шляхом внесення змін до наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України №772 від 26.12.2011 р. «Про внесення зміни до Розрахунку частки сільськогосподарського товаровиробництва».

Основні групи (підгрупи), на які проблеми справляють вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	
Держава	+	
Суб'єкти господарювання,	+	
У тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	

II. Цілі державного регулювання

Прийняття проекту наказу дозволить адаптувати розрахунок частки сільськогосподарського товаровиробника до суттєвих змін офіційного курсу гривні до долару, які відбулися у липні 2022 року. Зокрема, оновлений розрахунок дозволить збільшити частку сільгосптоваровиробника щонайменше на 25%.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення встановлених цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернатив	Опис альтернативи
Альтернатива 1: Прийняти проект наказу	Виключення із загальної суми доходів сільськогосподарських товаровиробників доходу від курсових різниць, що виникає внаслідок перерахунку дебіторської заборгованості в іноземній валюті за реалізовану сільськогосподарську продукцію власного виробництва, продуктів її переробки, а також грошових коштів в іноземній валюті, що дозволить збільшити частку сільськогосподарського товаровиробника та залишити його право обирати спрощену систему оподаткування як платники єдиного податку 4 групи.
Альтернатива 2: Залишити без змін	Сільськогосподарські товаровиробники (більше 32 тис. юр. ос.) можуть втратити право на застосування єдиного податку 4 групи навіть у ситуації, коли вони здійснюють виключно виробництво і реалізацію сільськогосподарської продукції, але, через курсову різницю та специфіку бухгалтерського обліку операцій, отримують інші доходи, які не є доходами від реалізації і негативно впливають на розрахунок частки сільськогосподарського товаровиробника.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернатив	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1: Прийняти проект наказу	Стабільний розвиток сільськогосподарських товаровиробників, гарантоване надходження податків до місцевих бюджетів, незалежно від фінансового результату діяльності виробників. Просте та прозоре оподаткування виробників.	Відсутні
Альтернатива 2: Залишити без змін	Відсутні	Зменшення для держави надходжень у вигляді гарантованих платежів у вигляді єдиного податку у розмірі 0,95%

		від НГО. Суттєві ризики тінізації зернового ринку, адже для мінімізації податку на прибуток можливо неоприбуткування всього врожаю і продаж його за готівку
--	--	---

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернатив	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1: Прийняти проект наказу	Стабільний розвиток сільськогосподарських товаровиробників та розвиток регіонів, забезпечення роботою населення.	Відсутні
Альтернатива 2: Відсутність регулювання	Відсутні	Зменшення надходжень коштів в розпорядження місцевих громад та зменшення кількості робочих місць. У 2021 році до роботи у сільському господарстві було залучено 2 721,2 тис.ос. Для с/г виробників додаткові складнощі із веденням обліку на загальній системі, суттєві витрати на підготовку ТЦУ документації.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Під дію регулювання цього регуляторного акта підпадають сільськогосподарські товаровиробники – платники єдиного податку 4-ї групи (за даними Державної податкової служби України налічується більше 32 000 юр. ос.), що займаються виробництвом сільськогосподарської продукції та її експортом.

Розподіл суб'єктів господарювання за групами є гіпотетичним та ґрунтується на припущенні, що переважна їх більшість відноситься до категорії малих, середніх та великих суб'єктів господарювання: малі – 2 906, середні – 17 300, великі – 12 079.

Показник	Мікро	Малі	Середні	Великі	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що	0	2 906	17 300	12 079	32 285

підпадають під дію регулювання, одиниць					
Питома вага групи у загальній кількості, %	0	9	53	38	100

ВИТРАТИ

на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	X	X
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	X	X
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	X	X
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	X	X
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	X	X
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	X	X
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	X	X
8	Інше (уточнити), гривень	X	X
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	X	X
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	29 379	X
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	X	X

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо	X	X	X

Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	X	X

Вид витрат	Витрати* на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	1 000,00 грн (заробітна плата на місяць – 20 000 грн; 1 місяць – 20 роб. днів, 1 роб. день – 8 год, вартість 1 год – 125 грн; час, що буде витрачений – 8 год)	X	1 000,00 грн	5 000,00 грн

* Вартість витрат, пов'язаних із підготовкою та поданням звітності державним органам, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації).

Вид витрат	Витрати* на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду	336,00 грн (заробітна плата на місяць – 6 700 грн; 1	X	336,00 грн	1 680,00 грн

(контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо)	місяць – 20 роб. днів, 1 роб. день – 8 год, вартість 1 год – 42 грн; час, що буде витрачений – 8 год			
---	--	--	--	--

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю), визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації.

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи, тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік - стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних / обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)	X	X	X	X

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	X	X	X

Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	X	X

Вид альтернатив	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1: Прийняти проект	Отримання податкової пільги, збільшення обігових	Відсутні

наказу	коштів, здешевлення виробництва продукції	
Альтернатива 2: Відсутність регулювання	Відсутні	Зменшення обігових коштів, втрата конкурентоздатності продукції. Орендодавці - фізичні особи змушені будуть платити земельний податок (бо пільга тільки при передачі землі в оренду платникам ЄП4), а це додаткова соціальна напруга на селі.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1: Прийняти проект наказу	4	Прийняття проекту наказу дозволить забезпечити стабільний розвиток сільськогосподарських товаровиробників та розвиток регіонів, здешевить виробництво продукції та підвищить її конкурентоздатність, забезпечить додаткові надходження до державного бюджету від експорту продукції.
Альтернатива 2: відсутність регулювання	1	Проблема продовжить існувати, що суттєво погіршить фінансове становище аграрних компаній та призведе до зменшення надходжень до місцевих бюджетів, скорочення робочих місць

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Проектом наказу пропонується викласти у новій редакції Розрахунок частки сільськогосподарського виробництва (далі – Розрахунок).

Розрахунок доповнено показником, відповідно до якого корегується загальна сума доходу сільськогосподарського товаровиробника, а саме «сума доходу від курсових різниць за залишками грошових коштів на валютних рахунках, дебіторською заборгованістю за реалізовану сільськогосподарську продукцію власного виробництва та продуктів її переробки».

Крім того, окремі статті розрахунку приведені у відповідність до норм бухгалтерського обліку.

Зазначені зміни дозволять врегулювати ситуацію, що виникла через суттєву зміну курсу гривні до долару, та забезпечити сільськогосподарським товаровиробникам отримувати податкову пільгу згідно статті 291 Податкового кодексу України.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Для впровадження та виконання вимог проекту наказу органи виконавчої влади, фізичні та юридичні особи не будуть нести додаткові витрати.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії проекту наказу починається з моменту набрання ним чинності та до закінчення строку дії спрощеної системи оподаткування.

Відповідно статті 291 Податкового кодексу України сільськогосподарські товаровиробники (частка сільськогосподарського виробництва яких складає 75% і більше) можуть обрати спрощену систему оподаткування. Такі сільгосптоваровиробники відносяться до 4 групи платників єдиного податку. Даний режим оподаткування діє на постійній основі.

VIII. Визначення показників результативності регуляторного акта

Прогнозовані значення показників результативності регуляторного акта будуть встановлюватися після набрання ним чинності.

Прогнозними значеннями показників результативності регуляторного акта є:

- 1) розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта - за останній рік сума нарахувань з єдиного податку четвертої групи склала 5 268,4 млн. грн;
- 2) кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта – 32 285 сільськогосподарських товаровиробників;
- 3) розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта – раз на рік орієнтовно 8 годин під час подання звітності для підтвердження статусу платника єдиного податку четвертої групи;
- 4) рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта - високий, 100 % розміщено на офіційному веб-сайті Мінагрополітики (<http://minagro.gov.ua>) у розділі «НПА», підрозділ «Проекти нормативно-правових актів».

Показники результативності регуляторного акта є:

- 1) обсяг експорту сільськогосподарської продукції;
- 2) кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта;
- 3) обсяги коштів, отриманих від реалізації сільгосппродукції та їх частка у загальному доході.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися шляхом аналізу даних відповідно до встановлених показників результативності компетентним органом.

Планується послідовно здійснювати базове, повторне та періодичне відстеження результативності регуляторного акта.

Базове відстеження здійснюватиметься після набрання чинності регуляторного акта, але не пізніше дня, з якого почнеться повторне відстеження, шляхом моніторингу статистичних даних з боку компетентного органу.

Повторне відстеження здійснюватиметься не пізніше ніж через рік із дня набрання чинності регуляторним актом шляхом порівняння статистичних даних з боку компетентного органу.

Періодичне відстеження здійснюватиметься раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів із повторного відстеження, шляхом порівняння

показників з аналогічними показниками, встановленими під час повторного відстеження.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Вид даних за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності – статистичний.

Відстеження результативності регуляторного акта буде проводитися структурними підрозділами компетентного органу шляхом аналізу інформації Державної податкової служби України, Державної митної служби України та інших статистичних даних.

**Міністр аграрної політики
та продовольства України**

Микола СОЛЬСЬКИЙ

МІНІСТЕРСТВО
АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
(Мінагрополітики)

вул. Хрещатик, 24, м. Київ, 01001, тел. (044)363-08-27, (044)363-08-47,
сайт: <https://minagro.gov.ua>, e-mail: minister@minagro.gov.ua
код згідно з ЄДРПОУ 37471967

від _____ 20__ р. № _____

На № _____ від _____ 20__ р.

**Державна регуляторна служба
України**

Про проект наказу

Міністерство аграрної політики та продовольства України надсилає доопрацьований проект наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про внесення змін до Розрахунку частки сільськогосподарського товаровиробництва» (далі – проект наказу) з урахуванням Рішення Державної регуляторної служби України від 15.11.2022 № 436 про відмову в погодженні проекту регуляторного акту.

Просимо погодити проект наказу в найкоротший строк.

- Додатки:
1. Проект наказу на 5 арк. в 1 прим.
  2. Пояснювальна записка на 3 арк. в 1 прим.
  3. Аналіз регуляторного впливу на 11 арк. в 1 прим.
  4. Копія оприлюдненого повідомлення про оприлюднення проекту наказу на 1 арк. в 1 прим.

Міністр

Микола СОЛЬСЬКИЙ

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ

Н А К А З

Київ

№ _____

Про внесення змін до Розрахунку частки сільськогосподарського товаровиробництва

Відповідно до абзацу четвертого підпункту 298.8.1 пункту 298.8 статті 298 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України, пункту 8 Положення про Міністерство аграрної політики та продовольства України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 лютого 2021 року № 124,

НАКАЗУЮ:

1. Внести зміни до Розрахунку частки сільськогосподарського товаровиробництва, затвердженого наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 26 грудня 2011 року № 772, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 квітня 2012 року за № 510/20823, виклавши його в редакції, що додається.

2. Фінансово-економічному департаменту забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України в установленому порядку.

3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на державного секретаря Міністерства аграрної політики та продовольства України Віктора Канцурака.

Міністр

Микола СОЛЬСЬКИЙ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України «Про внесення змін до Розрахунку частки сільськогосподарського товаровиробництва»

1. Мета

Проект акта розроблено з метою удосконалення Розрахунку частки сільськогосподарського товаровиробництва та приведення його у відповідність до норм бухгалтерського обліку.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Відповідно до розділу XIV Податкового кодексу України (далі – Кодекс) сільськогосподарські товаровиробники, у яких частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 відсотків мають право обрати спрощену систему оподаткування як платники 4 групи.

Згідно із абзацом четвертим підпункту 298.8.1 пункту 298.8 статті 298 Кодексу розрахунок частки сільськогосподарського товаровиробництва (юридичні особи) подається контролюючим органам за своїм місцезнаходженням та/або за місцем розташування земельних ділянок за формою, затвердженою центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної аграрної політики, за погодженням із центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову політику.

Розрахунок частки сільськогосподарського виробництва затверджено наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України 26 грудня 2011 року № 772, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 6 квітня 2012 року за № 510/20823.

Відповідно до зазначеного Розрахунку, визначення частки здійснюється шляхом порівняння (ділення) доходів від реалізації сільськогосподарської продукції, із усією сумою доходів сільськогосподарського товаровиробника.

Згідно із пунктом 8 Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів», затвердженого наказом Міністерства фінансів України 10.08.2000 р. №193, визначення курсових різниць за монетарними статтями в іноземній валюті проводиться на дату балансу, а також на дату здійснення господарської операції в її межах або за всією статтею (відповідно до облікової політики). Для визначення курсових різниць на дату балансу застосовується валютний курс на кінець дня дати балансу.

Курсові різниці від перерахунку грошових коштів в іноземній валюті та інших монетарних статей про операційну діяльність відображаються у складі інших операційних доходів (витрат).

Аналогічні норми містяться в Міжнародному стандарті бухгалтерського обліку 21 (МСБО 21) «Вплив змін валютних курсів».

21 липня 2022 року офіційний курс НБУ гривні до долару було змінено з 29,2549 на 36,5686 або збільшено на 25%. Отже, у сільськогосподарського виробника, який до 21 липня 2022 року здійснив реалізацію власновирощеної сільськогосподарської продукції за валюту і отримує виручку за її реалізацію після цієї дати, частки не сільськогосподарського доходу вже становитиме 25%. Якщо у такого виробника ще крім цього була валюта на рахунках, яку він отримав в якості виручки за реалізовану сільськогосподарську продукцію, то її переоцінка ще додасть 25% несільськогосподарського доходу, що призведе до втрати права на застосування спрощеної системи оподаткування таким виробником, хоча він здійснює виключно діяльність із виробництва та реалізації власновирощеної продукції і вся проблема викликана лише тим, що такий виробник здійснює продаж за валюту, яка так потрібна державі у військовий час.

Описані вище доходи викликані лише особливостями бухгалтерського обліку, вони напряму пов'язані із господарською діяльністю із вирощування сільськогосподарської продукції і не свідчать про здійснення операцій, які не є сільськогосподарською діяльністю. Проте, такі доходи збільшують загальну суму доходів платника податків, що використовується при визначенні частки, і можуть призвести до втрати права на застосування спрощеної системи оподаткування.

Крім того, відповідно до внесених раніше змін в План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій та в спрощений План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств, затверджених наказами Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291 та від 19.04.2001 № 186 відповідно, субрахунок 794 «Результат надзвичайних подій» рахунку 79 «Фінансові результати» було виключено, а спрощений План рахунків було доповнено рахунком 48 «Цільове фінансування і цільові надходження»

У зв'язку із зазначеним потребує коригування і Розрахунок частки сільськогосподарського товаровиробництва.

3. Основні положення проекту акта

Проектом наказу пропонується викласти у новій редакції Розрахунок частки сільськогосподарського виробництва (далі – Розрахунок).

Розрахунок доповнено показником, відповідно до якого корегується загальна сума доходу сільськогосподарського товаровиробника, а саме «сума доходу від курсових різниць за залишками грошових коштів на валютних рахунках, дебіторською заборгованістю за реалізовану сільськогосподарську продукцію власного виробництва та продуктів її переробки».

Крім того, окремі статті розрахунку приведені у відповідність до норм бухгалтерського обліку.

4. Правові аспекти

У даній сфері правового регулювання діють Податковий кодекс України.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту наказу не потребує фінансування з державного чи місцевого бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект наказу не потребує проведення консультацій із заінтересованими сторонами.

Проект наказу не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю.

Проект наказу не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

7. Оцінка відповідності

У проекті наказу відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції; прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод; впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією; створюють підстави для дискримінації.

8. Прогноз результатів

Прийняття проекту наказу надасть можливість сільськогосподарським товаровиробникам, які реалізують сільськогосподарську продукцію на експорт, більш точно здійснювати розрахунок частки сільськогосподарського товаровиробництва

**Міністр аграрної політики
та продовольства України**

Микола СОЛЬСЬКИЙ

_____ 2022 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства аграрної політики та
продовольства України
від 26 грудня 2011 р. № 772
(в редакції наказу Міністерства аграрної
політики та продовольства України
від _____ № ____)

Відмітка про одержання
(штамп органу державної
податкової служби)

РОЗРАХУНОК

частки сільськогосподарського товаровиробництва за 20__ рік

1. Найменування платника податку _____
2. Код згідно з ЄДРПОУ _____
3. Код виду економічної діяльності (КВЕД) _____
4. Код організаційно-правової форми господарювання _____
5. Місце знаходження платника податку _____
6. Найменування контролюючого органу за основним місцем обліку платника податку _____

(гривень (з двома десятковими знаками))

№ п/п	Найменування показника	Джерела інформації	Сума
1	Сума доходу сільськогосподарського товаровиробника, отриманого від реалізації сільськогосподарської продукції власного виробництва, продуктів її переробки (крім підакцизних товарів, за винятком виноматеріалів виноградних (коди згідно з УКТ ЗЕД 2204 29 - 2204 30), вироблених на підприємствах первинного виноробства для підприємств вторинного виноробства, які використовують такі виноматеріали для виробництва готової продукції, а також за винятком електричної енергії, виробленої кваліфікованими когенераційними установками та/або з відновлювальних джерел енергії (за умови, що дохід від реалізації такої енергії не перевищує 25 відсотків доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	розрахунково: $p.1.1 + p.1.2 + p.1.3 + p.1.4 +$ $+ p.1.5 + p.1.6 + p.1.7 + p.1.8$	

	такого суб'єкта господарювання) та від надання супутніх послуг		
1.1	Доходи, отримані від реалізації продукції рослинництва, що вироблена (вирощена) на угіддях, які належать сільськогосподарському товаровиробнику на праві власності або надані йому в користування, а також від реалізації продукції рослинництва на закритому ґрунті	кредитові обороти за субрахунком 701 "Дохід від реалізації готової продукції", аналітичні рахунки продукції рослинництва (без ПДВ) та кредитові обороти за субрахунком 712 "Дохід від реалізації інших оборотних активів", аналітичні рахунки реалізації довгострокових біологічних активів рослинництва (без ПДВ), що обліковуються за первісною вартістю	
1.2	Доходи, отримані від реалізації продукції тваринництва і птахівництва	кредитові обороти за субрахунком 701 "Дохід від реалізації готової продукції", аналітичні рахунки продукції тваринництва (без ПДВ) та кредитові обороти за субрахунком 712 "Дохід від реалізації інших оборотних активів", аналітичні рахунки реалізації довгострокових біологічних активів тваринництва (без ПДВ), що обліковуються за первісною вартістю	
1.3	Доходи, отримані від реалізації продукції рибництва, виловленої (зібраної), розведеної, вирощеної у внутрішніх водоймах (озерах, ставках і водосховищах)	кредитові обороти за субрахунком 701 "Дохід від реалізації готової продукції", аналітичні рахунки продукції рибництва (без ПДВ)	
1.4	Доходи, отримані від реалізації продуктів переробки продукції рослинництва та рибництва, що вироблені на власних підприємствах або на орендованих виробничих потужностях	кредитові обороти за субрахунком 701 "Дохід від реалізації готової продукції", аналітичні рахунки реалізації продуктів переробки (крім підакцизних товарів, за винятком виноматеріалів виноградних (коди згідно з УКТ ЗЕД 2204 29 - 2204 30), вироблених на підприємствах первинного виноробства для підприємств вторинного виноробства, які використовують такі виноматеріали для виробництва готової продукції) (без ПДВ)	
1.5	Доходи, отримані від реалізації продуктів переробки продукції рослинництва на закритому ґрунті, що вироблені на власних підприємствах або орендованих виробничих потужностях		
1.6	Доходи, отримані від реалізації продуктів переробки продукції тваринництва і птахівництва, що вироблені на власних підприємствах або орендованих виробничих потужностях		
1.7	Доходи, отримані від реалізації сільськогосподарської продукції, що вироблена із сировини власного виробництва на давальницьких умовах, незалежно від територіального розміщення переробного підприємства		

1.8	Доходи, отримані протягом останнього податкового (звітного) періоду від надання супутніх послуг*	кредитові обороти за субрахунком 703 "Дохід від реалізації робіт і послуг" (відповідно до переліку супутніх послуг, зазначених у підпункті 298.8.3 пункту 298.8 статті 298 глави 1 розділу XIV Податкового кодексу України) (без ПДВ)	
2	Загальна сума доходу сільськогосподарського товаровиробника	кредитові обороти за субрахунками: 791 "Результат операційної діяльності"; 792 "Результат фінансових операцій"; 793 "Результат іншої діяльності"	
3	Величина, на яку зменшують загальну суму доходу сільськогосподарського товаровиробника	розрахунково: р. 3.1 + р. 3.2 + р. 3.3 + р. 3.4 + + р. 3.5 + р. 3.6 + р. 3.7	
3.1	Сума одержаних з державного бюджету коштів фінансової підтримки	кредитові обороти за рахунком 48 "Цільове фінансування і цільові надходження" (відповідні субрахунки) та кредитові обороти за субрахунком 718 "Дохід від безоплатно одержаних оборотних активів", на який зараховується бюджетна дотація для розвитку сільськогосподарських товаровиробників та стимулювання виробництва сільськогосподарської продукції відповідно до статті 16 ¹ Закону України "Про державну підтримку сільського господарства України"	
3.2	Сума доходу, отримана від продажу іноземної валюти, яка направлена на розвиток сільськогосподарського виробництва	кредитові обороти за субрахунком 711 "Дохід від купівлі-продажу іноземної валюти" в частині продажу іноземної валюти, що спрямовується на розвиток сільськогосподарського виробництва (закупівля насіння, поголів'я худоби, сільськогосподарської техніки тощо)	
3.3	Сума доходу від первісного визнання та від зміни вартості біологічних активів і сільськогосподарської продукції, які обліковуються за справедливою вартістю	кредитові обороти за субрахунком 710 "Дохід від первісного визнання та від зміни вартості активів, які обліковуються за справедливою вартістю"	
3.4	Сума доходу, отримана від реалізації основних засобів, які перебували на балансі підприємства більше 24 місяців до місяця, в якому здійснюється їх продаж	кредитові обороти за субрахунком 712 "Дохід від реалізації інших оборотних активів" у частині реалізації основних засобів, які перебували на балансі підприємства більше 24 місяців до місяця, в якому здійснюється їх продаж **	
3.5	Сума доходу від списаної кредиторської заборгованості, що виникла в ході операційного циклу по закінченні строку позовної давності	кредитові обороти за субрахунком 717 "Дохід від списання кредиторської заборгованості"	

3.6	Сума доходу від курсової різниці за зобов'язаннями по кредитах (позиках), відсотках в іноземній валюті	кредитові обороти за субрахунком 744 "Дохід від неопераційної курсової різниці"	
3.7	Сума доходу від курсових різниць за залишками грошових коштів на валютних рахунках, дебіторською заборгованістю за реалізовану сільськогосподарську продукцію власного виробництва та продуктів її переробки	кредитові обороти за субрахунком 714 "Дохід від операційної курсової різниці"	
4	Скоригований дохід сільськогосподарського товаровиробника	розрахунково: р. 2 - р. 3	
5	Частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік, %	розрахунково: р. 1 / р. 4 x 100	

Дата заповнення Розрахунку (число, місяць, рік)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Керівник (уповноважена особа) / фізична особа (законний представник)

_____ (підпис)

_____ (власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

М.П. ***

Реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта ****

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Головний бухгалтер (особа, відповідальна за ведення бухгалтерського обліку)

_____ (підпис)

_____ (власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта****

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

* Рядок 1.6 заповнюють тільки сільськогосподарські товаровиробники, які протягом звітного року утворені шляхом злиття, приєднання, перетворення, поділу або виділення.

** Не коригується дохід на суму перевищення ціни реалізації (без ПДВ) над залишковою вартістю основних засобів.

*** За наявності.

**** Серія та номер паспорта зазначаються фізичними особами, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті.

**Директор
Фінансово-економічного
департаменту Мінагрополітики**

 Баграт АХІДЖАНОВ